

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Ljubljana, 8. oktober 2015

Vabimo vas na posvet z naslovom

Reforma slovenske mature: cilji, sedanje stanje in nujne spremembe,

ki bo v sredo, 21. oktobra 2015, ob 10. uri

v dvorani Državnega sveta na Šubičevi 4, Ljubljana.

P r o g r a m

10.00–10.05 Pozdravni nagovor

Mitja Bervar, mag. manag., predsednik Državnega sveta

10.05–10.30 Uvodna izhodišča

dr. Zoran Božič, predsednik Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport

10.30–13.00 Razprava udeležencev

Udeleženci posveta vabljeni k razpravi o naslednjih izhodiščnih vprašanjih:

Ali slovenska matura uresničuje cilje, ki smo si jih zadali na začetku?

Vprašanje je, če je zaradi uvedbe splošne in kasneje poklicne mature manjši osip na univerzi, kar je bil eden od temeljnih ciljev uvedbe mature kot pretežno zunanjskega in predvsem tudi nadaljevalnega izpita. Ni nujno, da sta sedanja preizkusa, ki sta usmerjena predvsem v nabiranje točk (pridnost!), posledično povečala kakovost srednješolskega izobraževanja.

Je po dvajsetih letih splošne mature nujna sprememba njene zasnove?

Potreben je razmislek o tem, ali je rešitev, ki predvideva maturo kot zaključni in nadaljevalni izpit, ustrezna. Tu se pojavljata tudi vprašanja izbirnosti (obvezna tuji jezik in matematika, pri četrtem in petem predmetu pa zelo velik razpon izbirnih predmetov) in deleža eksternosti (je sedanje razmerje 4 proti 1 v korist zunanjskega preverjanja primerno?). Delež dijakov med "zlatimi" maturanti kaže, da so razmerja med spoloma močno porušena.

Je splošna matura preveč ali premalo selektivna?

Za nekatere je splošna matura preveč selektivna, za druge pa premalo selektivna. Dejstvo je, da je za pozitiven rezultat in s tem možen vpis na univerzo dovolj deset točk, kar ni niti ena tretjina od možnih štirinindeset točk. Poleg tega se pri posameznih predmetih še vedno ohranja relativni prag za oceno zadostno, kar pomeni, da so uspehi na maturi vprašljivi.

Je sedanje razmerje med splošno in poklicno matura ustrezno?

Poklicna matura je neprimerno manj zahtevna, saj morajo npr. pri slovenščini dijaki za literarni spis prebrati in razčleniti dva obsežna romana, dijaki na poklicni maturi pa imajo samo kratek odlomek iz neobravnavega besedila. Ob tem pa poklicna matura s petim predmetom omogoča enakovreden vpis na osemdeset odstotkov univerzitetnih smeri.

Bi bila ponovna uvedba sprejemnih izpitov na univerzi korak v pravo smer?

Več strokovnjakov predlaga ponovno uvedbo sprejemnih izpitov na univerzi, saj menijo, da sedanji sistem, ki razporeja dijake po univerzitetnih smereh predvsem glede na število doseženih točk (matura in uspeh v zadnjih dveh letnikih), univerzi ne prinaša najustrežnejših študentov - tako glede na motivacijo kot glede na primernost kandidata za opravljanje poklica.

Ali je ustrezna sedanja zasnova poklicnega šolanja po 3 + 2 sistemu?

Poklicne šole omogočajo nadaljevanje šolanja po sistemu 3 + 2, s čimer se njihovi dijaki izenačijo z dijaki iz srednjih strokovnih šol in se lahko tudi oni vpisujejo na univerzo. Tudi zato kar tri četrtine srednješolske generacije nadaljuje šolanje na terciarni stopnji šolanja. Primerjava z razvitim zahodnim svetom pokaže, da gre za izjemno visok odstotek, ki je vprašljiv tako iz ekonomskega kot iz družbenega vidika.

Ali je slovenski šolski sistem demokratičen ali ohranja družbeno razločevanje?

Javno dostopne analize kažejo, da obstaja velika segregacija pri populaciji dijakov, ki se vpisuje v slovenske srednje šole. Gimnazije in strokovne gimnazije obiskujejo predvsem otroci iz višjega in srednjega razreda, medtem ko otroci iz socialno šibkejših družin zapolnjujejo predvsem poklicne srednješolske smeri.

Prosimo vas, da svojo udeležbo potrdite na elektronsko pošto damijana.zelnik@ds-rs.si ali po telefonu 01 478 9929.

Posvet je namenjen izmenjavi mnenj in stališč v zvezi z naslovno tematiko, zato že sedaj vabljeni k razpravi in predstavitvi stališč. Prosimo vas, če lahko že predhodno sporočite, ali boste razpravljali; razprava naj ne bo daljša od 10 minut.

Posvet bo vodil dr. Zoran Božič, predsednik Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport.

Vljudno vabljeni.

Predsednik
Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport
dr. Zoran Božič, l.r.

Predsednik
Državnega sveta
Mitja Bervar, mag. manag., l.r.